

30. januarja, ob 8. uri zvečer, v veliki dvorani Ljudske posojilnice v Celju akademija z govorom g. predsednika prof. Petra Kovačiča ter drugimi zanimivimi točkami. V nedeljo, 31. januarja, ob pol 9. uri dopoldne v dvorani Ljudske posojilnice slavnostno zborovanje, na katerem govori dr. Josip Hohnjec, predsednik Prosv. zveze. Ob 10. uri dopoldne v župnijski cerkvi sv. Daniela slovesna sv. maša.

Podčetrtek. Dobro je, da se je oglašil dopisnik v »Slovenskem gospodarju« 20. januarja in vsaj malo omenil, kako se gibljemo in kaj delamo. Sicer nas nihče ne bo poznal, kdor pa ve za naš kraj, pa misli, da smo najbolj zaostali in sami nevedneži, ki niti pisati ne znamo, da bi kaj poročali v svoj list. Žalbolgo je nekaj mladine, ki se za izobrazbo nič ne briga, a imamo mladino, ki se je krepko poprijela dela za prosveto. O tem priča naše mlado izobraževalno društvo, ki se lepo razvija in je doseglo v kratkem času lepe uspehe. Naj naštejemo: oder, ki je majhen, a zelo uporabljiv in na katerem je bilo v enem letu pet lepih prireditev, ki se jih ne bi trebalo sramovati v večjih krajih; knjižnica, ki je bila prej brez vsake vrednosti, sedaj pa ima že skoraj blizu 200 knjig dobre vsebine; po njih sega naša mladina, ki je željna izobrazbe. Najlepša prireditev je pa bil zadnji pevski koncert 1. januarja 1937. Pri koncertu ne smemo prezreti dela g. organista Cvetka, ki je od pozne jeseni imel vsak dan skoraj pevske vaje s pevci in pevkami. Odločno pa moramo ugovarjati dopisniku zoper trditve, da društvo politično deluje. Društvo ni politično, ampak prosvetno, se s politiko ne peča, kar dokazujejo zadnje volitve, ko je bilo med člani naziranje tako različno; če bi bile volitve po tem izpadle, bi bil izid najbrž nekoliko drugačen. Društvo politično delovati ne sme in kdor bi hotel v imenu društva politično delovati, bi ga vodstvo društva takoj izključilo. Če pa je kateri član društva tudi član kake politične stranke in za njo deluje, je to njegova zasebna zadeva in se tako delo ne sme pripisovati prosvetnemu društvu. Prosvetno društvo ima edino nalogo, gojiti izobrazbo v krščanskem in narodnem duhu.

Laško. Naše izobraževalno društvo je bilo na zadnjem občnem zboru 27. decembra preimeno-

vano v Slomšekovo prosvetno društvo. Ta sklep je bil od vseh članov sprejet z velikim navdušenjem. Prav je tako; naj le društvo pod Slomškovim varstvom zajame vso našo župnijo, naj le v naši fari zaživi Slomškov duh, da bomo res neomajno stali v boju za verske in narodne svetinje. — Društvo ima sedaj fantovski odsek, ki ima 78 članov. Svoja predavanja ima vsako nedeljo p. oprvi sv. maši v nadžupnijski dvorani. Naša edkleta nočejo prav nič zaostajati za fanti, zato so si ob Božiču osnovali svoj dekliski krožek, ki menda že po številu presega fantovski odsek. Prav, naj le bo med njima plemenita tekma, kdo bo storil več dobrega za našo katoliško stvar. — Dekliski krožek ponovi v nedeljo dne 31. januarja v nadžupnijski dvorani Mlakarjevo veseloigro »Nevesta iz Amerike«, ki je pri prvi predstavi žela splošno odobravanje. Pridite, da podpremo oštrena stremljenja naše mladine. — Društvo je v zadnjem času nabavilo nad 300 lepih novih knjig. To je bilo mogoče, ker je ban dr. Natlačen društvu poklonil podporo v znesku 2000 Din, za kar se mu na tem mestu najlepše zahvaljujemo. Knjižnica je sedaj urejena in se knjige proti malenkostni odškodnini izposojujejo vsako nedeljo po prvi sv. maši, pred in po drugi sv. maši in po večernicah, v kaplaniji. Knjige si lahko izposojujejo tudi nečlani. Pridno segajte po knjigah!

Artiče. Naše Prosvetno društvo nas bo za Svečnico dne 2. februarja ob treh popoldne v narodni šoli razveselilo z igro »Zmešnjava za

zmešnjavo«, burko v petih dejanjih. — Ponovno se je knjižnica Prosvetnega društva izpopolnila z novimi knjigami, kakor z Jurčičevimi in mladinskimi spisi, tako da ima tudi mladina sedaj svoje knjige za pouk in kratek čas. Zdaj, dokler je še čas, si naročite na dobre katoliške časopise, da boste dobili še vse izišle številke. Res je, da dober časopis in knjiga sta kot dobra prijatelja, ki prinašata srečo v družino. Slab časopis in knjiga pa kot hudoben človek, ki prinaša v hišo nesrečo in nemir. Zato v vsako res katoliško hišo res katoliški list!

Dol pri Hrastniku. Predavanje o Španiji, ki ga je imel prejšnjo nedeljo pisatelj Javornik, je pritegnilo toliko poslušalcev, da je bila dvorana do zadnjega kotička polna. Predavatelj je predaval nad dve uri nepretrgoma in žel splošno odobravanje, posebno navdušeni zanj pa so bili delavci. Skioptične slike so predavanje osvetlile do popolne jasnosti. Farna univerza si utira pot do nujne institucije pri nas. Sledeče predavanje bo v nedeljo 14. februarja. V nedeljo 31. januarja igrajo naši igralci veseloigro »Burko o jezičnem dohtarju«, ki bo vsem v pravo razvedrilo. Kakor smo bili ob resnih dnevih združeni, tako vas vabimo, da se združimo tudi v predpostnem veselju. — Na Svečnico bo Marijina proslava. Farne mladenke bodo pozdravile v mornariških oblekah Marijo, otroci igrajo božično igro in mladenke novo igro »Goreča sveča«. Oder bo za to igro na novo urejen in bo presenečal. Vsebinska igre je globoka in sodobna.

Odprta noč in dan so groba vrata.

Vuhred. Dne 13. t. m. smo pokopali gđc. Antonijo Koren, bivšo kuharico v Pahernikovi hiši. Rajna je bila velika dobrotnica tukašnje župne cerkve. Novi zvonovi, za katere je rajna darovala precejšnjo svoto denarja, so kot mrliču njej prvokrat vsi štirje skupno zapeli. Rojena je bila rajna pri Sv. Jakobu v Slov. goricah leta 1859. Dočakala je torej visoko starost 78 let. Službovala je pri odličnih rodbinah v Mariboru,

zadnjih 18 let pa v Vuhredu v Pahernikovi hiši. Pri njenem pogrebu se je zbralo veliko župljanov iz hvalečnosti do velike cerkvene dobrotnice. Prišel je k pogrebu tudi ribniški g. župnik Vrhnjak Alojzij. Pred krsto v cerkvi se je rajni dobrotnici zadnjikrat zahvalil domači g. župnik Leber Ivan za vse dobrote, ki jih je skazala cerkvi in drugim dobrim namenom. Stavil jo je za lep vzgled čistega in pobožnega življenja, za

drugega bolj potrebno, kakor da tratite čas s svojim protokolom.«

Vmes se je oglašil sodnikov sin, ki je še vedno stal v kotu:

»Menda je zdaj jasno, da sem nedolžen. Nočem delj ko razbojnik tu stati.«

Sodnik je mignil biriču, naj Lavrinca razreši; ta se je urno pobral pri durih ven. Medtem je postal hrušč večji. Sodnik je potrkal po mizi in dejal s povišanim glasom:

»Sodniji ni treba nasvetov. Sodnija sama najbolj ve, kaj je treba kdaj storiti.«

»Če nam sodnija ne pomore, si bomo sami pomagali,« je zagrmel mežnarjev bas. »Ojdimo!«

Kakor na povelje so vsi vstali in hrupno odšli iz dvorane. Ko je prišla Veronika mimo grofovega jagra, se je radovedno ozrla nanjo; ko pa je zapazila, da je njegov pogled srepol vanjo, je zardela, pobesila oči in odhitela.

Sodnik je mrko gledal za odhajajočimi, v delu pa se ni dal zmotiti, ampak je s pisarjem dovršil protokol. V trgu spodaj pa so vabili ljudi, naj grejo za potepuhoma. Kar hitro se je zbral šop mož in fantov, ki so se razdelili in udarili za zločincema. Preiskali so vso dolino in prišli daleč tja do meje, toda ne sledu niso našli. Potepuha sta izginila, kakor da sta se v zemljo vdrla in nikdar ju nihče

več ni videl, ne čul kaj o njih — ne zdaj, niti pozneje kdaj ne.

Uro hoda za Šmarjem, tam, kjer zavije pot v Šmarsko planino in dalje gor na Hude peči, kjer je grof redil svojo divjačino, je bila krčma Na Fužini. Stala je tu iz onih časov, ko so tod še fužinarji živeli in kovali. Zdaj so zahajali vanjo pastirji in lovci ter kramarji, ki so prihajali čez Sleme. V samotno, sredi gozda skrito krčmo pa se je zatekala tudi lahko-miselna mladež, ki je tu pijančevala in uganjala svoje norije.

Nekega večera konec septembra je bilo Na Fužini zopet vse živo. Iz hiše je udarjal duh po žganju, vriski so doneli in godba, ropot in cepet, vmes pa hrešč ženskih glasov.

Notri v prostorni pivnici se je sukalo kakih dvajset fantov in pol toliko razposajenih žensk. Ker je bilo plesalcev več ko plesalk, je ta ali oni fant plesal sam, pa je prežal, da je drugemu ugrabil dekle in se zavrtel ž njo in skakal, dokler mu je drugi ni spet prevzel. Vmes so krolili in uganjali burke.

Bili so večidel kmečki iz Šmarja, nekaj pa jih je bilo tudi mestno občečenih; med temi je bil sodnikov Lavrine, krojač Murko in urarjeva Rezika iz Kaple.

(Dalje sledi.)

Zima, zima... Ostanki

mariborskih tekstilnih tovarn brez napak, pristnobarvni, »Paket Serija A« za moško, žensko, posteljno, namizno perilo in rjuhe; »Paket Serija B« vsebinska 15—21 m dobro uporabnih ostankov prvovrstnih touringov, flanel za pijame in barhentov za obleke ter paket »Serija Z« z vsebino 3 m blaga za zimsko suknjo ali ženski plašč, moško obleko ali damski kostum poštine prosto samo Din 1⁰⁰ —. Dalje novi specialni paket »Original Kosmos D« z vsebino 19 m najfinejših pijama flanel, modnih barhentov za obleke in bluze ter toplega moškega ženskega spodnjega perila. Ta paket Din 148 vse poštine prosto. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Naročite, dobite rje še zaloga pri RAZPOŠILJALNICI „KOSMOS“ MARIBOR, Dvořakova cesta št. 1. 85

vzglede varčnosti in zvestobe v službi. Ob enem se je pa zahvalil tudi celji Pahernikovi družini, ki je z rajno v njeni bolezni izredno lepo ravnala in tako direktno in indirektno pripomogla, da je rajna postala velika dobrotnica cerkve. Ime rajne bo ostalo z bronastimi črkami zapisano na velikem zvonu. Krasen nov gotični plašč, ki se se prvikrat rabil pri posvetitvi zvonov, bo pričal o njeni dobrotljivosti. Njeno truplo bo počivalo ob vznožju pokopališnega križa, kateri kip je tudi rajna nabavila pri kiparju Sojcu v Mariboru. Njeno ime bo ostalo pa tudi v trajnem spominu tukajšnjih župljanov. Naj počiva v božjem miru!

Sv. Martin pri Vurbergu. Nemilo nas je prezenetila tužna novica po novem letu, katere nismo skoraj verjeli, da je v mariborski bolnišnici preneha biti srce blagi ženi, dobri materi ter verni Slovenki veleposestnici Mariji Ramuta. soprog tukajšnjega občinskega odbornika in predsednika bivše SLS. Na njenem pogrebu se je zbrala cela župnija, močno pa so bile zastopane župnije Sv. Barbara, Vurberg, Sv. Janž na Dravskem polju ter njena rojstna župnija Silvica pri Mariboru. Ob grobu se je poslovil od nje tukajšnji g. župnik duhovni svetnik Lajnsič, pevci pa so zapeli par žalostink. Blagi mamici, dobrotnici revežev, svetila večna luč! Rodbini Ramuta naše sožalje!

Spodnji Gasteraj. Vsemogočni je dne 10. jan. odpoklical iz te solzne doline v nadzemjske višine tja, kjer je njen pravi dom, 70letno Marijino družbenico Genovefo Vogrin iz Spodnjega Gasteraja, da prejme zaslužen plačilo za njeno vestno izpolnjevanje verskih in Marijini družbi podrejenih dolžnosti, od njene zgodnje mladosti tje do hladnega groba. Njeni zemeljski ostanki počivajo na tukajšnjem mirodvoru pri Sv. Juriju v Slov. goricah. Draga sestra, uživaj večno veselje v rajskih višavah!

Sv. Rupert v Slov. goricah. Dne 9. januarja je mirno v Gospodu zaspal tukajšnji posestnik Janez Žmavc iz Gornje Voličine v 45. letu svoje starosti. Bil je zgleden in napreden gospodar, dober sosed in družabnik, posebej dober in iskren napram svoji ženi in otrokom. O njegovi priljubljenosti je najlepše pričal njegov pogreb, na katerem ga je spremljala velika množica ljudi. Pri odprtem grobu se je v imenu užaloščene žene in treh hčerk v kratkih in jedrnatih besedah poslovil od pokojnega Janeza njegov sorodnik Rošker Anton. Domači moški pevski zbor mu je zapel pretresljive žalostinke. Pokojni je rad prebiral »Slovenskega gospodarja«, katerega naročnik je bil. Naj mu bo lahka domača gruda! Žalujočim rodbinam žmavc in Zorko naše sožalje!

Špitalski pri Konjicah. Na novega leta dan so naši zvonovi oznanili celji župniji, da Krošinove mamice ni več med živimi. Rajna Marija Kuvčič je bila vzorna krščanska mati, ki je od svojih pridnih otrok dve hčerki darovala redovnemu stanu, in sicer: že leta 1917 umrlo č. šolsko sestro Petronilo ter še živečo usmiljenko č. sestro Jeleno, ki marijivo opraviša svoj samaritanski poklic v državni bolnišnici v Belgradu. Bila je vneta tretjerednica in v raznih cerkvenih bratovščinah ter je v kljub visoki starosti 80 let še do skrajnih moči rada hodila eno uro daleč v cerkev, tudi večkrat ob delavnikih. Kot vneta častilka presv. Srca Jezusovega je ob prvih petkih redno prejemale sv. zakramente. Zato jo je Bog na prvi petek v letu poklical dobro pripravljeno po plačilo v nebeško domovino. Z zanimanjem je rada čitala in bila tudi naročena na več katoliških listov, predvsem na našega »Slovenskega gospodarja«, ki je bil stalen gost v hiši. Revežem in pomoči potrebnim je bila

vedno odprta njena darežljiva roka. Kako je bila daleč okrog spoštovana, je pokazal veličasten pogreb, ki ga je vodil domači g. župnik duhovnik svetnik Goričan, kateri je v jedrnatem nagrobnem govoru orisal njeno bogoljubno življenje. Tukajšnji cerkveni pevski zbor pod vodstvom g. organista je zapel ob grobu ganljivo žalostinko. Ohraniti jo hočemo v trajno hvaležnem spominu, svetila ji večna luč! Ostalim žalujočim, rodbini Krošinc pa našo iskreno sožalje!

Sv. Jernej pri Ločah. Ljudje umirajo. Vsak teden imamo mrliča in sicer gre letos po moških. Dne 5. januarja smo pokopali 79 let staro občinskega reveža Rebernak Ignacija, katerega starši so nekoč tukaj še imeli največje posestvo v župniji. Dne 16. januarja je umrl na angini in zastrpljenju krvi posestnik in lovski paznik Fr. Vinko v 44. letu svoje starosti. Dne 21. januarja pa je smrt rešila hudega trpljenja zidarja Kukuvič Martina. Imel je jetiko in bil star šele 40 let. Naj vsi v miru božjem počivajo!

Sv. Rupert nad Laškimi. Dne 20. t. m. je v Bezgovnicah po dolgem trpljenju izročil svojo dušo Bogu znameniti mož Ignacij Novak, p. d. Plavec. Ni še izpolnil 60. leta svoje starosti, a že je nemila smrt pretrgala niti njegovega plodnosnega, lepega življenja. V petek 22. januarja se je ob njegovem pogrebu zbrala tolika množica

ca prijateljev, znancev in žalujočih, da je vsakdo moral nehote priznati: rajni Ignacij je bil zelo ugleden in splošno spoštovan mož! In v resnici je bil Novak povsod v prvih vrstah, kjer je bilo treba kaj storiti za cerkev, šolo in občino. Nad 15 let je požrtvovalno opravljal službo cerkvenega ključarja pri .arni cerkvi, bil dolga leta občinski odbornik, ki si je s svojim odločnim nastopom priboril tudi spoštovanje nasprotnikov; njegova gostoljubna hiša je bila vedno odprta vsem, ki so ali kot gospodje ali kot priprosti ljudje prihajali v vseh mogočih zadevah k njemu: za vsakega je imel prijazno oko, radodarno in nad vse postrežljivo roko. Za novo cesto v Zabregu je rajni Novak storil naravnost ogromno delo, ker je za malenkostno plačilo spravil nad 2000 voženj gramoza na cesto. »Slov. gospodar« je bil njegov ljubi gost vsa dolga leta; kot predsednik JRZ stranke je vedno in povsod deloval za naše ljudstvo. Zato je tudi temu odličnemu možu ob njegovem pogrebu skazala cela župnija dostojno čast, moški zbor je zapel rajnemu ob hiši žalosti in na pokopališču ganljive žalostinke, domači župnik mu je ob odprtem grobu spregovoril zaslužen slovo. Počivaj v miru, blagi prijatelj, in prosil pred tronom Najvišjega za svojo družino, da bi tvoji otroci hodili po stopinjah krščanske pravice in ljubezni, kakor si ti to pokazal s svojim lepim zgledom!

Javorje pri Črni. Vrčila se je na tukajšnji šoli 17. januarja božičnica. Obdarovanih je bilo preko 40 ubogih otrok. Iskreno se zahvaljujemo pred vsem g. ravnateljici L. Bargate v Mežici, ki je naklonila lepo število izdelanih oblek; istotako izrekamo hvalo »Kolu jugoslovanskih sester« v Žerjavu-Črna, ki je darovalo 10 parov čevljev. Zahvaljujemo se nadalje za poslano blago kr. banski upravi in domačemu šolskemu odboru, ki je od občine izposloval podporo za ubogo dečo in dal v ta namen napraviti 9 parov močnih čevljev.

Sv. Anton na Pohorju. Naš lepi, planinski kraj je tako imenten, da so ga v Belgradu prištel med klimatične. S tem pa nastane za nas dolžnost, da poročamo turistovskemu svetu o naših vremenskih razmerah. In res imamo že od Božiča po vseh cestah in stezah čez mero »pá-davine«, toda takih, pri katerih se naberejo rane na kolenah, laktih in nosovih. Zato so n. pr. vse vožnje lesa in drv prenehale. Vreme pa imamo naravnost krasno. Nevarno se je ponesrečil g. Martin Vinšek pri nakladanju hlodov. Padel je na nje ter si zlomil tri rebra. Želimo mu skorajšnjega okrevanja. — V novem letu imamo že dva ovdica ter enega mrliča, namreč Amalijo Vizjak, offero in polteto gospe Mravljak iz Vuhreda. Naše sožalje! — Letos bo preteklo 60 let, odkar je bila naša romarska cerkev zopet pozidana po strašnem požaru leta 1874, ki se ga starejši Antončani še spominjajo in je seveda tudi v kroniki popisani. Naslednje leto 1878 pa je bila 4. avgusta cerkev posvečena. Zato vabimo že zdaj romarje, da se tega jubileja ob Antonovem udeležijo v obilnem številu!

Vuhred. V bolnici v Slovenjgradcu leži bolan g. Franc Sgerm, tukajšnji lesni trgovec, ki je bil velik dobrotnik zvonov. Želimo mu skorajšnje okrevanje!

Sv. Martin pri Vurbergu. V preteklem letu smo imeli 70 rojstev, umrlo je 28 oseb, najstarejša je bila Marija Veber iz Spodnje Korene. Rod martinski se dobro razvija. Politično stoji-

mo skoraj vsi v taboru JRZ, gospodarsko pa bolj slabo, ker glavnega pridelka, sadja, smo imeli malo. Kdor še ni poravnal naročnine za naše liste, naj to čimprej stori, tudi Mohorjani moramo številčno napredovati.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Novo ključavničarsko in mehanično delavnico je otvoril v našem trgu in sicer v občinski hiši nasproti avtogaraže, zaveden naš fant in izvrsten delavec g. Slatič Ivan. Radi neomajnega značaja in katoliškega prepričanja je po volitvah zgubil službo pri politično-nasprotnem obrtniku delodajalcu. Zato je sedaj začel s svojo delavnico, v kateri razpolaga z vsem potrebnim orodjem, ima tudi moderen aparat za avtogenično varenje in izvršuje vsa ključavničarska in ostala, v njegovo stroko padajoča dela hitro, solidno, in kar pa je glavno, tudi poceni. Tržani in kmetje iz širne okolice bodo gotovo z veseljem pozdravili novega, po mišljenju in prepričanju edinega našega ključavničarja v trgu in bodo z naročili podpirali le njega. Za nas pač velja: svoji k svojim! Mladega in poštenega dobrega obrtnika g. Slatiča vsem toplo priporočamo!

Sv. Andraž v Slov. goricah. Lepo se je razvila pri nas agitacija za »Slovenskega gospodarja«, a tudi fantovski list »Kres«, dekliški list »Vigred« ter naš prenovljeni družinski list »Naš dom« bi bilo potrebno še bolj razširiti. Najlepše pa bi bilo, ko bi mogli poročati o pozitivni vseh naših krščanskih organizacij. Je še precej fantovske surovosti, na drugi strani delo nasprotnikov, naprednjakov in rdečkarjev, ki so se v svoji napredni »nacionalni« vzgoji izšolali v izvrstne lomilce šip političnim nasprotnikom, ki mislijo, da je moderno stati med sv. mašo pred cerkvijo.

Sv. Barbara v Slov. goricah. V preteklem letu je bilo rojenih 56, nezakonskih 6, umrlo pa je 24 oseb, torej prav povojna statistika za našo župnijo. V političnem oziru smo dobro organizirani v JRZ; seveda imamo nekaj ljudi, ki ne vedo kam. — Ako nam bodo naklonjene naše oblasti in nam bodo podelile primerno podporo, homo končali letos našo cesto skozi Koreno. Občina ne dobi občinskih doklad, manjka nam jih po proračunu skoraj za 100.000 Din. — Naši fantje so